

Met de Vlinderwerkgroep naar de Moerputten, 30-4-2016

Zaterdag 30 april stond de eerst vlindergroep excursie van 2016 op het programma. We gingen naar de Moerputten, waar we hoopten het Oranjetipje gaan zien.

De diversiteit van de Moerputten is groot. Er zijn hooilanden, rietvelden, moerassen, open water en wilgenstruwelen. Hierdoor is er ook een grote diversiteit aan planten en dieren. Bijzondere bewoners zijn het pimpernelblauwtje en het donkere pimpernelblauwtje. Deze vlinders kwamen oorspronkelijk al in het gebied voor en zijn in 1990 opnieuw uitgezet. Staatsbosbeheer werkt samen met Natuurmonumenten, de Vlinderstichting, Waterschap Aa en Maas en gemeente Heusden aan LIFE project 'Blues in the Marshes' om het leefgebied voor het pimpernelblauwtje te vergroten. Maar voor deze vlinders was het nu nog te vroeg in het jaar. In de Moerputten zijn hoogwaterbergingsdijken aangelegd. Deze beschermen de stad 's Hertogenbosch tegen overstroming. Aan de zuidkant van het gebied heb je vanaf het pad over de dijk mooi uitzicht op de omliggende graslanden.

Het was die week erg koud en nat geweest, we waren al blij dat het die zaterdag droog was. Af en toe kwam er ook een zonnetje door. Vol goede moed gingen we dus op stap. Eerst door een weidegebied, waar we verschillende grasmussen hoorden zingen. Hoog in de lucht zweefde de buizerd. Al snel werd de eerst vlinder gespot, een groot koolwitje zat weggedoken tussen het gras en de paardenbloemen de weinige zonnestraaltjes op te vangen. Huiszwaluwen scheerden laag over het veld om voedsel te vergaren. Ook vlogen hier nog enkele klein geaderde witjes rond.

Door het struikgewas, waar de tijftjaf zijn naam luidkeels riep, klimmen we de spoordijk op. In 1890 werd de Langstraatspoorlijn 's-Hertogenbosch-Lage Zwaluwe in gebruik genomen, die nu grotendeels als fietspad dienst doet, het Halve Zolenpad. De dijk is omzoomd door struikgewas, het pad is geflankeerd door uitbottende zomereiken. Nu zagen we nog de voorjaarsflora, zoals look-zonder-look, hondsdraf, smeerwortel, paarse en witte dovenetel, gewone ereprijs, ... de knolboterbloem werd goed bekeken. De stengel is onder der grond of aan de voet knolvormig verdikt. Ook kun je hem herkennen aan de vijf teruggeslagen klekblaadjes. De knoppen van de meidoorn stonden op openbarsten, sommige struiken lieten hun sneeuwwitte bloesem al bewonderen. Pimpelmees, staartmees, koolmees en vink zochten driftig naar voedsel en zongen er op los.

Al wandelend bereikten we de spoorbrug, waar de trosvlinder in bloei stond. Het spoor liep door het natte laagveengebied van de Moerputten en daarom werden twee bruggen gebouwd: de Moerputtenbrug en de Venkantbrug. De 600 meter lange spoorbrug is een prachtig voorbeeld van industrieel erfgoed uit de 19e eeuw. Het enorme, statige gevaarte bestaat uit een geklonken, ijzeren constructie die rust op 35 gemetselde pijlers. In 2011 werd de jarenlange renovatie van de brug afgerond en tegenwoordig is de brug weer toegankelijk voor wandelaars. Je hebt hier een mooi uitzicht op het fraaie landschap met in de verte enkele kerktoentjes. Op het wateroppervlak dreeven de bladeren van de waterlelie, gele plomp en waterhyacint, die later in het jaar hun bloemen open spreiden. Maar ook verschillende watervogels werden gespot: de grote canadese gans, grauwe gans, wilde eend, kuifeend, wintertaling, meerkoet en een aantal aalscholvers. En als verrassing de ijsvogel, die lekker in een struik ging zitten en zich door ons liet bewonderen op veilige afstand!

Enmaal aan de overkant zagen we 2 gaaien voor ons uit vliegend. De zwartkop zong het hoogste lied en een bruine kikker sprong verder de veilige berm in. Langs de rechterzijde van de spoordijk is een heel stuk afgegraven en op de drassige bodem zagen we een zee van witte pluisjes van het veenpluis. Kievitten buitelden boven het veld, een blauwe reiger vloog op met statige vleugelslag.

Daar, waar voorheen de wandelroute linksaf ging langs de velden met pimperlblauwtjes, is de route omgelegd. Men is hier volop in de weer met natuurontwikkeling, om het leefgebied van de zeldzame blauwtjes te vergroten. Een stukje omlopen dus, maar wat vloog daar boven ons hoofd? Een ooievaar! En ook een zilverreiger werd waargenomen. In de verte een groep van zo'n 10 knobbelzwanen, die af en toe op de wieken gingen en in formatie langs kwamen zwiepen.

Ook hier is een groot stuk afgegraven en er is een plas ontstaan, waar we verschillende watervogels zagen rondwaden op zoek naar voedsel. Een vogelaar met telescoop bood uitkomst met het op naam brengen van de soorten: groenpootruiter, zwarte ruiter en bosruiter, en een tweetal kleine plevieren. Toch weer mooi gezien! Ook vlogen hier verschillende boerenzwaluwen en gierzwaluwen rond. Verder ging het weer, een grote gele kwikstaart liet zich even zien, door weiden met pinksterbloemen, maar helaas geen oranjetipjes, het was ook veel te koud. Dat vonden 2 klein geaderde witjes nou ook, dus die waren gezellig bij elkaar gekropen! De wulp jodelde in de verte, de torenvalk was aan het bidden en de boomleeuwerik klom naar grote hoogte om daarna weer naar beneden te dwarrelen, tuut tuut tuut tuut..... heerlijk toch!

We kwamen weer terug op de route, door kleine door struiken omzoomde weiltes vol bloeiende pinksterbloemen en paardenbloemen, waar we toch nog stiekem hoopten op een oranjetipje, maar tevergeefs. Desalniettemin is het landschap hier prachtig. Na de weiltes volgen enkele knuppelbruggetjes door een erg moerassig gedeelte, waar de nachtegaal een afscheidsliedje zong.

Ja, want de auto's waren al weer in zicht en de wandeling zat er weer op, die ondanks het koude weer en weinig vlinders zeer de moeite waard was.

Tot een volgende keer!

Fia Grootzwagers